

Activitate de învățare pentru *Educație civică*, clasa a IV-a¹ Concurs cu tema *Drepturile copilului*

Contextul de învățare

Un concurs, organizat la nivel de clasă, dedicat *Zilei Internaționale a Drepturilor Copilului*. Concursul se desfășoară după o primă confruntare a elevilor cu identificarea drepturilor universale ale copilului.

Convenția cu privire la drepturile copilului a fost adoptată de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite în data de 20 noiembrie 1989; această zi a devenit *Ziua Internațională a Drepturilor Copilului*.

Timp de lucru

2 ore

Sarcini de lucru

Desfășurarea concursului presupune alegerea unui juriu constituit din 5 elevi (CS 3.2).

Concursul constă în rezolvarea de către elevii unei clase, împărțiți în 5 grupe, a unor sarcini de lucru.

I. Elevii fiecărei grupe completează o fișă de lucru (CS 2.4). Fișele sunt prezentate în Anexă.

Timpul acordat pentru rezolvarea sarcinilor de lucru este de 10 minute. La încheierea timpului de lucru, fiecare dintre cele 5 grupe prezintă rezolvarea fișei de lucru.

După prezentare, juriul comunică fiecărei grupe punctajul obținut (de exemplu, 30 puncte: câte 5 puncte pentru identificarea corectă a dreptului ilustrat de fiecare dintre cele 3 imagini și câte 5 puncte pentru asocierea unei responsabilități corespunzătoare fiecărui drept corect identificat).

II. Fiecare grupă de elevi are libertatea de a alege un drept al copilului pentru a-l ilustra în forma, modalitatea pe care o consideră cea mai potrivită, de exemplu: un desen, un dialog, un joc de rol, o pantomimă etc. (CS 2.4).

Timpul acordat este de 15 minute. La încheierea timpului de lucru, fiecare grupă de elevi prezintă membrilor juriului și celorlalte grupe ilustrarea dreptului ales, fără să-l numească. După prezentare, elevii din celelalte grupe sunt solicitați să recunoască și să numească dreptul ilustrat.

Juriul comunică fiecărei grupe punctajul obținut (de exemplu, 40 puncte: 20 puncte pentru modul de ilustrare, luând în considerare implicarea tuturor membrilor echipei, creativitatea ilustrării; 20 puncte pentru acuratețea ilustrării demonstrată de recunoașterea dreptului de către ceilalți elevi participanți la concurs).

III. Un reprezentant din fiecare grupă de elevi trage la sorți un bilet pe care este scris un drept al copilului, precum și sarcinile pe care trebuie să le rezolve (prezentare orală). Sarcinile de rezolvat de către elevii fiecărei grupe vizează dreptul atribuit echipei, prin tragere la sorți și includ:

- menționarea unui exemplu de încălcare a dreptului respectiv, care vizează o situație imaginară sau reală, cu care s-au confruntat (CS 2.4);
- menționarea unei consecințe care decurge din încălcarea dreptului (CS 2.4);
- propunerea unei modalități de acțiune pentru a veni în sprijinul copilului al cărui drept este încălcat (CS 2.4).

---

¹ Activitate propusă de Angela Teșileanu

Timpul acordat pentru rezolvarea sarcinilor de lucru este de 10 minute. La încheierea timpului de lucru, fiecare grupă de elevi prezintă membrilor juriului și celorlalte grupe răspunsurile formulate.

Juriul comunică fiecărei grupe punctajul obținut (de exemplu, 30 puncte: 10 puncte pentru prezentarea corectă a unei situații de încălcare a dreptului considerat; 10 puncte pentru prezentarea corectă a consecinței încălcării dreptului; 10 puncte pentru propunerea unei modalități adecvate de acțiune).

Competențe specifice vizate

2.4. Identificarea drepturilor universale ale copilului

3.2. Participarea la activități care promovează drepturile universale ale copilului

Materiale necesare

- fișe de lucru (o fișă pentru fiecare echipă participantă în concurs);
- foi de flipchart;
- carioca;
- aparat foto.

Câteva comentarii

- **Semnificația concursului.** Concursul organizat nu este un scop în sine, în sensul unei simple întreceri care să ducă la stabilirea unor rezultate și la ierarhizarea elevilor potrivit rezultatelor obținute. Este importantă derularea concursului (procesul), de exemplu, alegerea juriului format din elevi, comportamentul elevilor pe parcursul probelor; astfel de aspecte contribuie la învățarea *prin și pentru* drepturile omului (și depășesc componenta cognitivă a învățării *despre* drepturile omului).
- **Sarcinile de lucru** valorifică recomandări existente în programa școlară la activitățile de învățare:
  - ✚ Sarcinile de lucru de la prima probă au în vedere faptul că drepturile pe care le are orice copil trebuie practicate, ceea ce presupune cunoșterea, recunoașterea și exersarea acestora. Fișele de lucru îi solicită pe elevii din fiecare echipă să identifice, pornind de la trei imagini, dreptul copilului care este ilustrat, precum și responsabilitatea corespunzătoare dreptului respectiv. Asocierea unei responsabilități dreptului identificat are rolul deconstruirii unui stereotip: nicio persoană nu are numai drepturi; orice persoană are, în egală măsură, și responsabilități, deoarece nu există drepturi lipsite de responsabilități.
  - ✚ Sarcinile de lucru de la a doua probă pot fi valorificate de cadrul didactic în sensul punerii premiselor pentru dezvoltarea inteligențelor multiple. Potrivit psihologului american Howard Gardner, oamenii se caracterizează printr-un set de abilități, talente, deprinderi mentale numite inteligențe (Gardner a pus în evidență nouă inteligențe: lingvistică, logico-matematică, spațial-vizuală, muzicală, corporal-kinestezică, naturalisă, interpersonală, intrapersonală, existențială). Sarcinile de lucru constituie un cadru pentru alegerea de către elevii din cele cinci echipe a unor diferite sisteme de simboluri (specifice unor inteligențe) pentru a le rezolva. Sarcinile de lucru explorează aceeași temă (a drepturilor copilului) prin coduri diferite de reprezentare, elevii fiind liberi să îl aleagă pe acela care îi reprezintă cel mai bine.
  - ✚ Sarcinile de lucru de la cea de-a treia probă răspund învățării *pentru* drepturile copilului, datorită înțelegerii profunde a semnificației drepturilor (încălcarea lor are consecințe pentru orice persoană), dar și componentei acționale pe care o presupun (apărarea drepturilor).
- **Modul de valorificare a concursului.** Este necesar ca participarea elevilor la concurs să fie apreciată în mod nuanțat, nu doar potrivit ierarhiei rezultatelor. De exemplu, pe lângă premiile acordate echipelor care au obținut cele mai bune punctaje, se pot acorda distincții care

apreciază și stimulează participarea, prin aspecte precum: spiritul de colaborare între membrii echipei, originalitate și spirit creativ, spirit civic etc.

Conexiuni posibile cu alte discipline

Activitatea de învățare se poate sprijini, de exemplu, pe următoarea competență specifică, formată, prin studiul disciplinei **Limba și literatura română**:

1.4. Manifestarea atenției față de diverse tipuri de mesaje în contexte previzibile.

Extinderi

- expoziție în școală cu prezentarea concursului pe tema drepturilor copilului la care au participat elevii, incluzând: prezentarea concursului, fotografii din diferite momente ale desfășurării concursului, opinii ale elevilor (despre concurs, despre contribuția acestuia la promovarea de către copii a drepturilor lor);
- activități care promovează drepturile universale ale copilului, realizate în contexte formale și nonformale; activitățile pot fi aduse și menținute în atenția elevilor prin intermediul unui copac *al drepturilor copilului* (așa cum este, de exemplu, copacul de mai jos), desenat împreună cu elevii pe o foaie de flipchart: în copac pot fi prinse file de post-it pe care sunt scrise activități pe tema drepturilor copilului, organizate la nivel de clasă.

Bibliografie

Gardner, H. *Inteligențe multiple. Noi orizonturi pentru teorie și practică*. București: Editura Sigma, 2007.

Gollob, R., Krapf, P. *Exploring children's rights*. Council of Europe Publishing, pp. 89-93 (Cards on children's rights), disponibilă la adresa:

http://www.theewc.org/uploads/content/archive/2008_Exploringchildrenrights_en_1.pdf (accesată la data de 5.12.2015).

FIȘA DE LUCRU 1

Instrucțiuni: Priviți cu atenție imaginile² de mai jos. Scrieți în casetele potrivite, pentru fiecare imagine prezentată, dreptul care este ilustrat și o responsabilitate corespunzătoare acestuia.

Recunoașteți, în aceste imagini, drepturi ale copilului?	Dreptul ilustrat este ...	O responsabilitate corespunzătoare acestuia este ...
	(5 puncte)	(5 puncte)
	(5 puncte)	(5 puncte)
	(5 puncte)	(5 puncte)

² Imaginile utilizate în cele cinci fișe de lucru sunt selectate din Gollob, R., Krapf, P. *Exploring children's rights*. Council of Europe Publishing, pp. 89-93

FIȘA DE LUCRU 2

Instrucțiuni: *Priviți cu atenție imaginile de mai jos. Scrieți în casetele potrivite, pentru fiecare imagine prezentată, dreptul care este ilustrat și o responsabilitate corespunzătoare acestuia.*

Recunoașteți, în aceste imagini, drepturi ale copilului?	Dreptul ilustrat este ...	O responsabilitate corespunzătoare acestuia este ...
	(5 puncte)	(5 puncte)
	(5 puncte)	(5 puncte)
	(5 puncte)	(5 puncte)

FIȘA DE LUCRU 3

Instrucțiuni: *Priviți cu atenție imaginile de mai jos. Scrieți în casetele potrivite, pentru fiecare imagine prezentată, dreptul care este ilustrat și o responsabilitate corespunzătoare acestuia.*

Recunoașteți, în aceste imagini, drepturi ale copilului?	Dreptul ilustrat este ...	O responsabilitate corespunzătoare acestuia este ...
		
		
		

FIȘA DE LUCRU 4

Instrucțiuni: *Priviți cu atenție imaginile de mai jos. Scrieți în casetele potrivite, pentru fiecare imagine prezentată, dreptul care este ilustrat și o responsabilitate corespunzătoare acestuia.*

Recunoașteți, în aceste imagini, drepturi ale copilului?	Dreptul ilustrat este ...	O responsabilitate corespunzătoare acestuia este ...
	(5 puncte)	(5 puncte)
	(5 puncte)	(5 puncte)
	(5 puncte)	(5 puncte)

FIȘA DE LUCRU 5

Instrucțiuni: Priviți cu atenție imaginile de mai jos. Scrieți în casetele potrivite, pentru fiecare imagine prezentată, dreptul care este ilustrat și o responsabilitate corespunzătoare acestuia.

Recunoașteți, în aceste imagini, drepturi ale copilului?	Dreptul ilustrat este ...	O responsabilitate corespunzătoare acestuia este ...
	(5 puncte)	(5 puncte)
	(5 puncte)	(5 puncte)
	(5 puncte)	(5 puncte)